

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Eina nuo 1948 m.

SESTADIENIS

Nr. 103(4143)

Anykščiai,

1980 m. rugpjūčio mėn. 30 d.

Kaina 2 kap.

Darbymečio rūpesčiai

I atvirą partinį susirinkimą „Anykščių šilelio“ kolūkiečiai ir aktyvus praėjusių pirmadienį rinkosi susirūpinę. Ir yra dėl ko: jau ir rugsėjis ant slenksčio, o dar tik žiemkenčiai nupjauti ir iškulti. Vasarą beveik 800 hektarų plote tebesiūruoja kasdienių liūčių merkiamas, prašyte prašosi raunami 160 hektarų plote linai, žiemkenčių sėkla kol kas tebestovi sandėliuose, nes į paruoštas jų sėjai dirvas tuo tarpu nei įėjai, nei įvažiuosi.

Didžiausią rūpestį kelia linai. Jau dabar aišku, kad didžiumą jų teks rauti rankomis, nes lietinga vasara padarė savo: gražiai iš pavasario pakilusius linus lietūs ir vėjai daug kur priplojo prie žemės. Per sugulusių jų patalą lenda piktžolės. Todėl ir aptariant darbų eigą bei komunistų uždavinius derliaus dorijimo laikmelyje, pirmiausia buvo kalbama apie būtinumą kuo greičiau, nežiūrint kokios oro sąlygos bebūtų, sudoroti linus. Kadangi kolūkiečių pirminko pavaduotojas gamybos reikalams komunistas Alvydas Dieckus turi nemažą patirtį šiuo klausimu, partinio susirinkimo dalyvai patvirtino jį atsakingu už linų derliaus sudorojimą. Suprantant, kad vienas, lauke — ne karys, brigadose atsakingais už linų sudorojimą patvirtinti komunistai Valentinas Žasinas, Jonas Levčanka, komjaunuoliai Augutis Katuoka ir Gintautas Andrijauskas.

Kad paskirti atsakingais už linų sudorojimą komunistai ir komjaunuoliai neliktų vadais be armijos, vyr. agronomo Juozo Žasino pasiūlymu buvo pasiūlyta kolūkiečių valdybai priimti nutarimą, įpareigojantį žemės ūkio specialistus ir kontoros darbuotojus atidirti laukininkystėje derliaus dorijimo darbų metu po dešimtį dienų. Be to, bus samdomi linų rovimui žmonės iš Anykščių miesto ir Rubikų gyvenvietės, kviečiami talkininkai. Kad visi šie žmonės galėtų dirbti kuo našiau ir be sutrikimų, rūpinsis Jonas Baniūnas, o kad kur tik įmanoma, linų rovimui būtų naudojama technika, pasirūpins Alvydas Dieckus. „Anykščių šilelio“ kolūkiečiai komunistų įsitikinimu, taip organizuojant darbą, linai turėtų būti sudoroti be didesnių nuostolių.

Kaip jau buvo minėta, kolūkiečiai žiemkenčiai jau aruoduose. Iki šiol pjūties darbuose pirmavo komunistai Vladas Tyla, Albinas Strazdas ir laukų laivo kapitonas Jonas Kisieliū.

Dar visi 15 ūkio kombainų iki į vasarą, kuo arčiau, kaip

du trečdalius grūdinių kultūrų pasėlių ir duos gal tris ketvirtadalius grūdų.

Bet ir lietingomis dienomis kombainininkai nesėdi be darbo. Kombainų vairus jie pakeitė traktorių vairuotojais. Komunistai Antanas Palubinskas ir Albinas Strazdas pradėjo rudeninį dirvų arimą, kiti skuta ražienas. Nuskusta 300 ha ražienų. Suartas pirmasis 100 hektarų dirvų. Komunisto Vytauto Andrikonio vadovaujamoje Juškonų brigadoje iš kukurūzų, bulvių ir šiaudų gaminamas silosas. Iš gražiai sužėlusio atolo gaminami žolės miltai. Nuo pat šienapjūtės pradžios Kazys Veršulis ir Balys Juodelis nestabdė žolės miltų agregato. Jau pagaminta 300 tonų šio vertingo pašaro. Planas įvykdytas. Bet agregatas nebus stabdomas, kol laukuose bus atolo. Nežiūrint lietaus, komunistas Kazys Andrikonis pjauna ir smulkina atolą, prie žolės miltų agregato žaliąją masę veža Jonas ir Alvydas Tylos. Kai baigsis atolas, žolės miltų agregatas gamins granules iš šiaudų. Matydama, kaip rūpestingai ruošiami pašarai, pralinksmėjo ir ūkio vyriausioji zootechnikė Elvyra Visockienė. Ir ne be pagrindo. Jau dabar daržinėse sukrauta 800 tonų šieno — beveik dvigu-

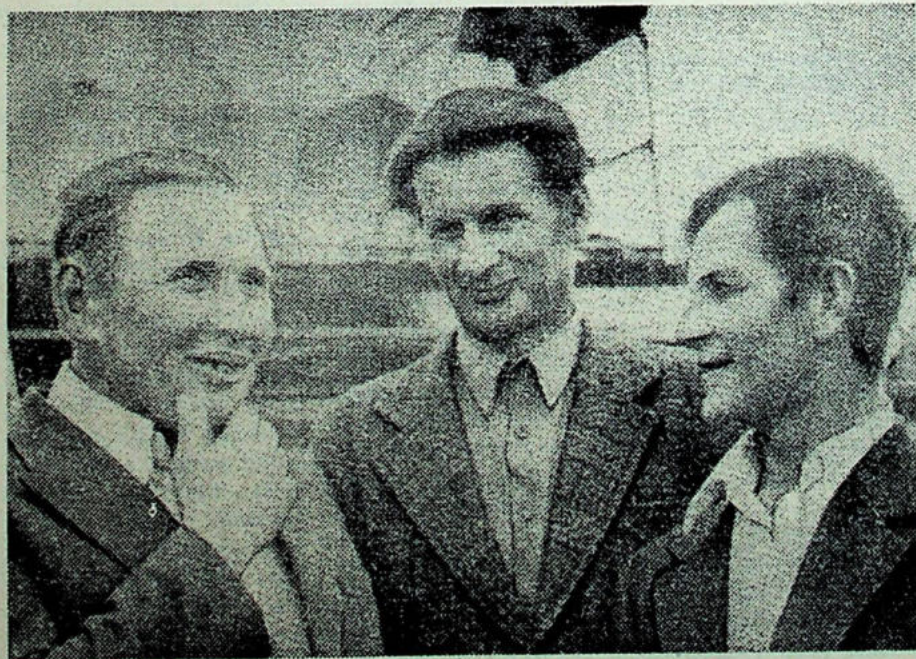
bai daugiau, negu pernai. Paruošta 1300 tonų šienai. Visiškai aišku, kad siloso gamybos planas — 4900 tonų — bus gerokai viršytas, nes jau dabar, vos pradėjus silosuoti kukurūzus, jo jau turima 3800 tonų.

Gamtai nešykšti lietaus, o šileliečiai nestokoja darbo. Ir nors kai lankiausi kolūkyje lijo maždaug kas valandą, ūkio vadovo Vlodo Sostako nuotaika nebuvo per daug surūgusi. Jis išvardino, kas kur ir ką dirbs, kas iš specialistų už kurį darbą atsakingas, ir nusišypsojo.

— Kaip matai, visi ūkio derliaus nuėmimo štabo nariai turi konkretų uždutį, tik aš lyg ir be darbo likau. Pavažinėju, pažiūrėnu, su žmonėmis pasižneku — štai ir viskas.

Iš pirmo žvilgsnio taip ir atrodo. O iš tikrųjų Vladiui Sostakui rūpi viskas: ir kad linai laiku būtų sudoroti, ir kad ne grūdai nežūtų, ir kad visi specialistai deramai atliktų savo pareigas, ir kad žiemet iš tarnybos Tarybinėje Armijoje sugrįžę 5 vyrukai tvirtai įaugtų į kolektyvą, ir dar daugelis, daugelis kitų dalykų. Todėl sunkius metus naują raukšlę kaktose įbrėžia pirmą pirmiausia ūkio vadovui. Tokia jo dalis — visur būti ir gyventi visų kolektyvo narių rūpesčiais.

K. Kairiūkštis

Nelengva buvo pjauti pagulusius žiemkenčius Jakšiškių tarybinėje ūkyje. Pastarosiomis dienomis, pervažiuojant per miežių masyus, javų kirtėjų darbą stabdo įkyrus lietus. Per ilgus metus sukaupias patyrimas ir ištvėrmė padeda kombainininkui Vincui Makščiui ir žiemet ūkio javų kirtėjų socialistiniame lenktyniavime iškovoti pirmąsias vietas. Nuo javapjūtės pradžios iki pirmadienio jis buvo prikūlęs 111 tonų grūdų. Tai geriausias ūkyje rezultatas. Praėjusią savaitę sparčiausiai sekėsi kirsti javus pirmus metus ūkyje dirbantiems kombainininkams Vladiui Minkevičiui, kuris nuo sezono pradžios iki pirmadienio buvo prikūlęs 92 tonas grūdų.

J. JUNEVIČIAUS nuotraukoje: pirmaujantis Jakšiškių tarybinio ūkio kombainininkas Vincas Makšlys (kairėje) su darbo draugais Edvardu Sešplaukiu ir Juozu Barkausku.

Lietuvos Komunistų partijos Centro Komiteto XVI plenumas

Rugpjūčio 26 dieną įvyko Lietuvos Komunistų partijos Centro Komiteto XVI plenumas.

Plenumas išklaušė Lietuvos Komunistų partijos CK pirmojo sekretoriaus P. Griškevičiaus pranešimą dėl Lietuvos Komunistų partijos eilinio XVIII suvažiavimo sušaukimo.

Plenumas apsvairstė klausimą „Dėl TSKP CK nutarimų partijos gretų stiprinimo ir komunistų auklėjimo klausimais vykdymo ir uždavinių stiprinti organizacinį ir politinį darbą siekiant deramai sutikti TSKP XXVI suvažiavimą“. Pranešimą šiuo klausimu padarė Lietuvos Komunistų partijos CK pirmasis sekretorius P. Griškevičius.

Plenumas taip pat apsvairstė klausimą „Dėl darbo su laiškais tolesnio tobulinimo ir žmonių priėmimo gerinimo respublikos partinėse, tarybinėse ir kitose organizacijose“. Pranešėjas — Lietuvos Komunistų partijos CK antrasis sekretorius N. Dybenka.

Plenume kalbėjo TSKP CK laiško skyriaus vedėjas B. Jakovlevas.

Lietuvos Komunistų partijos CK plenumas svarstytais klausimais priėmė atitinkamus nutarimus.

Lietuvos Komunistų partijos CK XVI plenumo
1980 m. rugpjūčio 26 d.

NUTARIMAS

Dėl Lietuvos Komunistų partijos eilinio XVIII suvažiavimo sušaukimo

1. Sušaukti Lietuvos Komunistų partijos eilinį XVIII suvažiavimą 1981 m. sausio 29 d.

2. Pateikti suvažiavimui svarstyti šiuos klausimus:

1) Lietuvos Komunistų partijos Centro Komiteto ataskaita — pranešėjas Lietuvos Komunistų partijos CK pirmasis sekretorius P. Griškevičius.

2) Lietuvos Komunistų partijos Revizijos komisijos ataskaita — pranešėjas Lietuvos Komunistų partijos Revizijos komisijos pirmininkas K. Liaudis.

3) Lietuvos Komunistų partijos Centro Komiteto, Revizijos komisijos ir delegatų į TSKP XXVI suvažiavimą rinkimai.

3. Nustatyti atstovavimo Lietuvos Komu-

nistų partijos XVIII suvažiavime normą: vienas delegatas nuo 185 partijos narių.

4. Delegatai į Lietuvos Komunistų partijos XVIII suvažiavimą sutinkamai su TSKP įstatais, renkami uždaru (slaptu) balsavimu miestų ir rajonų partinėse konferencijose. Vilniaus ir Kauno miestų partinių organizacijų delegatus į suvažiavimą rinkti rajonų partinėse konferencijose.

5. Komunistai, kurie priklauso Tarybinės Armijos, vidaus ir pasienio kariuomenės partinėms organizacijoms, renka delegatus į Lietuvos Komunistų partijos XVIII suvažiavimą kartu su atitinkamomis teritorinėmis partinėmis organizacijomis miestų arba rajonų partinėse konferencijose.

Vadovaujanti ir vairuojanti mūsų visuomenės jėga

Iš Lietuvos KP CK
XVI plenumo

Kaip jau buvo pranešta, šių metų rugpjūčio 26 d. įvykęs Lietuvos KP Centro Komiteto XVI plenumas nutarė sušaukti 1981 m. sausio 29 d. Vilniuje eilinį Lietuvos Komunistų partijos XVIII suvažiavimą. Respub-

likos partinė organizacija

aktyviai ruošiasi artėjančiam

TSKP XXVI suvažiavimui.

Savo eilinį suvažiavimą partija pasitinka vieninga ir monolitškai susitelkusi, dar labiau sustiprėjusi idėjiškai ir organizaciškai. Nepaprastai išaugo jos autoritetas ir įtaka tarybinėje visuomenėje, jos vadovaujantis ir vairuojantis vaidmuo, sustiprėjo ryšiai su masėmis.

Mobilizuojanti komunistų įtaka pasiaukojamame tarybinio žmonių darbe, jų avangardinis vaidmuo visuomenės ūkinės ir kultūrinės statybos baruose labai priklauso nuo to, kaip kiekvienas komunistas pateisina garbingą partijos nario vardą, kaip sutelktai ir organizuotai veikia visi komunistai. Tad neatsitiktinai suvažiavimu išvakarėse Lietuvos KP CK XVI plenumas apsvairstė, kaip respublikos partinė organizacija vykdo partijos XXV suvažiavimo ir TSKP CK nutarimus partinių gretų stiprinimo ir komunistų auklėjimo klausimais, kaip toliau stiprinti organizacinį ir politinį darbą, siekiant deramai sutikti TSKP XXVI suvažiavimą.

Pranešėjas — Lietuvos KP CK pirmasis sekretorius P. Griškevičius ir kalbėjo plenumo dalyviai vieningai pažymėjo, kad per laikotarpį, praėjusį nuo TSKP XXV suvažiavimo, respublikos partinė organizacija sustiprėjo organizaciniu ir politiniu atžvilgiu, išaugo jos poveikis visoms mūsų gyvenimo sritims, visiems darbo kolektyvams. Jos gretose dabar yra beveik 169 tūkstančiai partijos narių ir kandidatų. Kas

dešimtas Lietuvos dirbanti-

sis ir kas trylikasis suaugęs

gyventojas yra komunistas.

Plečiama ir tobulinama pirminių partinių organizacijų struktūra. Žemutinių partinių grandžių skaičius per pastaruosius ketverius metus padidėjo beveik pusantro karto.

Dauguma komunistų dirba materialinės gamybos sferoje, pagrindinėse liaudies ūkio šakose. Partiją dabar papildė daugiausia politiniu požiūriu subrendę, gerą profesinį ir bendrąjį išsilavinimą turintys žmonės. Partinė organizacija nuosekliai stiprina darbininkų branduolį, jos gretas papildė pirmiausia kolūkiečiai, liaudies ūkio specialistai, mokslo ir kultūros darbuotojai. Dar labiau išaugo komjaunimo kaip pagrindinio partijos rezervo vaidmuo. Kasmet į TSKP stoji vis daugiau moterų.

Kartu plenumas nurodė, kad atrankos į partiją ir komunistų auklėjimo darbe yra trūkumų. Kai kurios partinės organizacijos išleidžia iš akių pirmiausia, labai kvalifikuotus darbininkus, priima į kandidatus nemažai žmonių, kurie neseniai atėjo į darbo kolektyvus, nėra tvirtai užsigrūdinę, nuolaidžiai vertina jų dalykines, politines ir moralines savybes. Palyginti nedaug komunistų kai kurių rajonų kolūkiuose, ypač gyvulių augintojų ir mechanizatorių. Prilimant žmones į partiją, reikia didinti rekomendacijas duodančiųjų atsakomybę, atidžiai atsižvelgti į partinių grupių, cechų partinių orga-

rukella iš puvl.

Vadovaujanti ir vairuojanti mūsų visuomenės jėga

atkelta iš 1 pusl.

nizacijų, komunistų ir nepartinų nuomone. Net vienas kitas komunisto vardo nevertas žmogus, priimtas į TSKP, daro žalą partijai, teršia jos gretas, menkina partinių organizacijų autoritetą ir kovingumą.

Plenumas pabrėžė būtinumą aktyviai įtraukti jaunus komunistus į kasdieninį partinį ir visuomeninį darbą, duoti jiems partinius įpareigojimus, tikrinti juos praktiniame darbe, atkakliai ir nuosekliai ugdyti jų marksistinė-lenininę pasaulėžiūrą, išdėstyti grūdinti. Todėl ypač svarbu didinti partinių organizacijų kovingumą. Kiekvienoje partinėje organizacijoje turi vyrauti tikras kolektyviškumas ir draugiškumas, principingumas ir savitarpio reiklumas.

Reikia kiekvieno komunisto indėlio į bendrą darbą apžiūra tapo šiais metais visose partinėse organizacijose įvykę atviri partiniai susirinkimai „Gventi, dirbti ir kovoti leniniškai, komunistiškai“.

Vadovaujantis partijos XXV suvažiavimo ir atitinkamo TSKP CK nutarimo nurodymais, daug padarėta ir dar daugiau turi būti daroma ideologiniame, politiniame auklėjamajame darbe, toliau gerinti. Partinės organizacijos privalo nuolat kontroliuoti visų komunistų politinį mokymąsi, dažniau išklausti komunistų ataskaitas, kaip jie vykdo įstatų reikalavimą kelti savo idėjinį lygį. Rūpindamasi, kad viso komunistų auklėjimo formos ir metodai būtų veiksmingesni, partinės or-

ganizacijos turi ryžtingai atsakyti ti, kurie nepateisina garbingo partijos nario vardo.

Plenumas nurodė, kad partijos gretų stiprinimo, komunistų aktyvumo ir drausmės didinimo klausimus reikia nuodugniai ir dalykiškai apsvaistyti artėjančiuose ataskaitiniuose rinkiminiuose partiniuose susirinkimuose, miestų ir rajonų konferencijose.

Visas dabartinis organizacinis, politinis ir auklėjamasis darbas respublikos komunistų ir visų darbo žmonių tarpe turi padėti plačiai įtraukti darbininkus, kolūkiečius, liaudies ūkio specialistus į socialistinį lenktyniavimą TSKP XXVI suvažiavimo garbei, sutelkti kolektyvus, kad būtų sėkmingai įvykdytos dešimtojo penkmečio užduotys.

Išklaukus ir apsvaistęs Lietuvos KP CK antrojo sekretoriaus N. Dyhenkos pranešimą, Lietuvos KP CK XVI plenumas priėmė nutarimą dėl darbo su laisvais tobulinimo ir žmonių priėmimo gerinimo respublikos partinėse, tarbinėse ir kitose organizacijose.

Plenumas pabrėžė, kad darbo žmonių kreipimasis raštu ir žodžiu į partinius, tarybinius, ūkinius, profsąjungų ir komjaunimo organizacijas, į laikraščius ir žurnalus, radijo ir televizijos redakcijas yra svarbi partijos ryšių su masėmis forma, akivaizdus socialistinės demokratijos pasireiškimas. Tai padeda tirti viešąją nuomonę, duoda vertingos informacijos apie reikalių būklę įvai-

riose mūsų gyvenimo sferose, apie darbo žmonių nuotakas ir poreikius, padeda liaudžiai kontroliuoti valdžios aparatą.

Glaudus bendravimas su masėmis, jautrus, atidus požiūris į darbo žmonių laiškus ir pareiškimus, pažymėto plenumas, yra venas iš nepažeidžiamų lenininių visos mūsų partijos ir valstybės veiklos principų. Kiekviena darbo kolektyve būdina pasitarkyti taip, kad administracija, partinė, profsąjunga, komjaunimo organizacija gerai žinotų, kas jaudina žmones, kokia parama jiems reikalinga, kad jie darytų visa, kas tik galima, praktiškai sprenddami iškilusius uždavinius.

Plenumas išreiškė įsitikinimą, jog respublikos komunistai, visi darbo žmonės negailės pastangų, kad būtų sėkmingai užbaigti paskutiniai dešimtojo penkmečio metai, naujomis darbo davanomis pasiitks TSKP XXVI suvažiavimą.

(ELTA)

Ramaina po pamainos

3500 poilsiautojų, kurių dauguma buvo pasirinkę šeimyninius kelialapius, šiemet jau pabuvojo Anykščių poilsio namuose „Silelis“. Dalyvaudami išvykose po literatūrinės vietos bei turininguose renginiuose vaikams ir suaugusiems, poilsiautojai sustiprino sveikatą, praturtėjo naujais įspūdžiais. Pamaina keičia pamainą. Praėjusį šeštadienį ir sekmadienį „Silelį“ atvyko paskutiniai su šeimyniniais kelialapiais, tačiau iki sezono pabaigos Sventosios parkrantėmis palydės prabėgančią vasarą dar apie 1000 žmonių.

V. Dikčiuvienė

Mokytojų — komunistų pasitarimas

Prieš prasidedant naujiems mokslo metams, įvyko rajono mokytojų ir Liaudies švietimo skyriaus darbuotojų-komunistų pasitarimas, kuriame buvo aptarti aktualūs ideologinio darbo, moksleivių komunistinio ir darbinio auklėjimo, profesinio orientavimo gerinimo klausimai bei pedagogams-komunistams iškilę uždaviniai pasitinkant TSKP XXVI suvažiavimą.

Pasitarimo metu pranešimą „Apie kai kuriuos aktualius ideologinio darbo klausimus įgyvendinant TSKP Centro Komiteto nutarimą „Dėl tolesnio ideologinio, politinio auklėjamojo darbo gerinimo“ ir LKP Centro Komiteto XII-ojo plenumo reikalavimus“ padarė LKP Centro Komiteto lektorių grupės vadovas P. VAITKUNAS.

Anykščių J. Biliūno vidurinės mokyklos direktoriaus pavaduotoja L. POVILANSKIENE papasakojo pasitarimo dalyviams apie šioje mokykloje atliktą darbą moksleivių profesinio orientavimo ir darbinio mokymo srityje, apie iškilusias problemas ir jų sprendimo kelius.

Svėdasų vidurinės mokyklos mokytojas T. KAZLAUSKAS, kalbėdamas tema „Ateistinis darbas mokykloje — svarbi moksleivių komunistinio auklėjimo, jų materialistinės pasaulėžiūros formavimo grandis“, pasidalino mintimis apie šioje mokykloje naudojamas įvairias ateistinio darbo formas, ateistų būrelio veiklą.

Ateistinio darbo veiksmingumo didinimo klausimais, o taip pat apie kai kurias nepilnamečių nusikaltimų priežastis ir būdus joms pašalinti — šia tema pasitarime kalbėjo Anykščių rajono LDT vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotoja O. GALIAUSKAITE.

Kokie aktualūs uždaviniai iškyla mokyklų komunistams pasitinkant TSKP XXVI ir LKP XVIII suvažiavimus ir apie būtinumą didinti komunistų vaidmenį gerinant jauniosios kartos komunistinį auklėjimą, pranešimą padarė LKP Anykščių rajono komiteto sekretorius J. DAILYDE.

„K. d.“ inf.

Ganymas bus geriau organizuotas

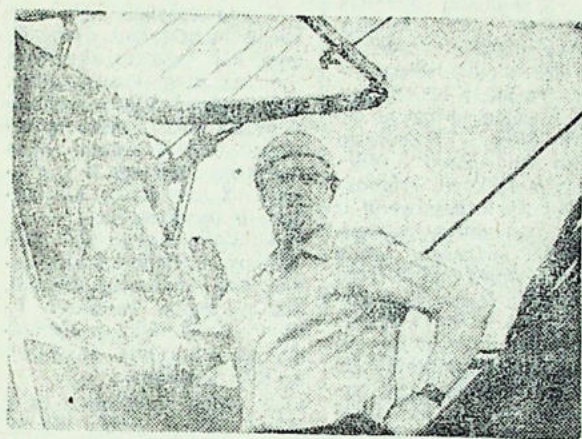
Redakcija gavo laišką, kuriame buvo rašoma apie netvarką Kurklių kolūkio ganyklose. Patikrinti laiške iškelto faktus paprašėme rajono Žemės ūkio valdybos vyr. zootechniką A. Kalinauską, kuris redakcijai pranešė, jog šie faktai teisingi.

Kaip pažymima vyr. zootechniko atsakyme, stokojant elektrinių užtvarų, kolūkio ganyklų aptvarai nebuvo tvarkingai suskirstomi rekomenduojamo dydžio ploteliais ir dėl to gyvuliai geroką dalį žolės ištrypdavo. Pastaruoju metu rajono gamybinių susivienijimas gavo 19 elektrinių užtvarų, ir trys jų naskirtos Kurklių kolūkiui.

Kilnojamas namelis ganykloje yra sulūžęs ir nepervežamas į tuos aptvarus, kur ganomi gyvuliai, todėl kerdžiai, lietui lyjant, neturi kur slėptis. Kolūkyje nepakankamai rūpinamasi, kaip perltvarkyti gyvulių augintojų darbotvarkę, kad jiems neektų dirbti naktimis.

Kolūkio pirmininkas L. Imbrasas ir vyr. zootechnikė V. Dūdienė, dalyvaujant atsakymo autoriui, aptarė laiške nurodytus trūkumus ir numatė artimiausiu laiku juos ištaisyti.

Respublikinės premijos laureatas

Panevėžio MSV vienkaušio ekskavatoriaus mašinistas Kazimieras Vepštas sausina laukus daugiau kaip dvidešimt metų. Dešimtojo penkmečio planą sumanus melioratorius įvykdė per 3 metus ir 8 mėnesius. Už aukštus gamybinius rodiklius apdovanotas Respublikine premija, TSRS liaudies ūkio pasiekimų parodos sidabro medaliu.

NUOTRAUKOJE: Kazimieras Vepštas.

A. Dilio (ELTA) nuotr.

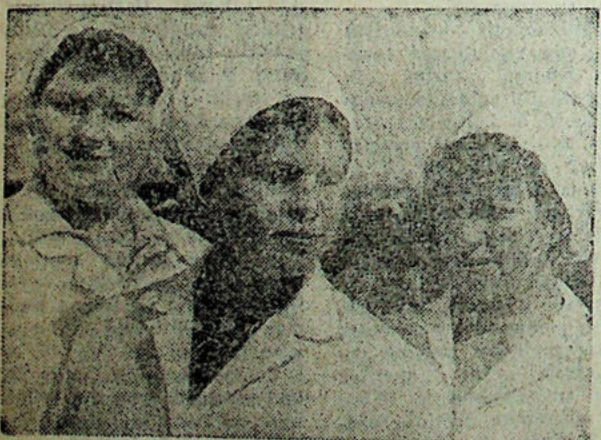
Nauja partinė grupė

„Lenino keliu“ kolūkio statybose dirbantys komunistai susibūrė į partinę grupę. Įvykusiam grupės susirinkime buvo aptarti partiečių uždaviniai, kovojant už darbų kokybę, darbo

drausmę, gamybinių užduočių vykdymą. Statybininkų partinei grupei patikėta vadovauti statybininkui Juozui Skadui.

B. Vytaitis

100 ha — 1000 cnt pieno

„Silupės“ kolūkyje — vieni geriausių išmilžlių Vilkaviškio rajone. Šimtui hektarų žemės ūkio naudmenų šiemet čia numatoma gauti 1000 centnerių pieno. Melžėjos M.

Klastaitienė, Z. Lukšienė, T. Liubinskienė iš karvės per šiu metų septynis mėnesius primelžė daugiau kaip po 3000 kg pieno.

NUOTRAUKOJE: (iš kairės į dešinę) M. Klastaitienė, Z. Lukšienė ir T. Liubinskienė.

G. Svitofaus (ELTA) nuotr.

Naikinkime piktžolės iš rudens

Kiekvienais metais vasaros pradžioje gerimės gražiais javais, švariais bulvių ir cukrinių runkelių pasėliais. Tačiau antroje vasaros pusėje jie sukelia prastesnį įspūdį: iš vasarojaus styro baltos, kietos, bulvių pasėliuose vėl gausu įvairiausių piktžolių. Be to, liesiog metai po metų mūsų rajone keičiasi piktžolėtumo struktūra. Jei anksčiau vyraudavo įvairios vienmetės piktžolės, tai dabar vietą jos užleido įkyrioms daugiametėms: usnims, pienėms, varpučiams ir ramunėms. Pastaroji piktžolė taip išplito, kad apsigyveno net linų pasėliuose, nors prieš keletą metų to tikrai nebuvo nė viename ūkyje. Daugiamečių piktžolių naikinimui vien herbicidų pavasarį jokių būdų neužtenka. Reikia įgyvendinti piktžolių naikinimo kompleksinę sistemą.

Viena svarbiausių piktžolių naikinimo priemonių yra razienu skutimas. Tačiau kai kuriuose rajono ūkiuose, būtent Andrioniškio, „Atžalyno“ kolūkiuose, iki šios sa-

vaitės pradžios tebuvo nuskusta vos 3—7 proc. razienu, o Jakšiškių, Naujasodžio tarybinuose ūkiuose — tik 12—16 proc. Javus pjauti trukdė lietūs, o skusti razienu — nebent tik ūkių specialistų abejingumas šiam neatidėliotinam darbu. Juk razienu skutimas yra viena svarbiausių ir efektyviausių priemonių, sustabdančių daugiamečių piktžolių plitimą. Būtina razienu pirmučiausia nuskusti ten, kur augs linai, kaupiamosios, kukurūzai. Dar geresni rezultatai gaunami, kai mechaninės priemonės, naikindami piktžolės, derinama su cheminėmis. Tie ūkiai, kurie varpučio naikinimui yra įsigiję dalapono, jį turi išpurkšti ant razienu jau dabar. Kadangi natrio trichloracetatas varpučių naikina per šaknų sistemą, tai šį herbicidą patartina naudoti, tik suarus rudeninį ariną.

Lauky piktžolėtumui sumažinti rudenį naudotini dar 2,4-D tipo herbicidai. Jie purškiami nuskustose razienuose, sudugus trumpaam-

žems piktžolėms ir pasirodžius daugiamečių piktžolių skrotelėms. Herbicidų normos šiuo atveju daug didesnės, negu purškiant pasėlius vasarą: po 2 kg amino druskos arba 1 kg butilo esterio veikiančios medžiagos į hektarą.

Atlikę šį darbą, turėsime švarius ir vasarojaus, ir kaupiamųjų kultūrų laukus.

Apie ramunių naikinimą kalbama ir rašoma gana daug. Tačiau jos iš mūsų laukų nenyksta. Ramunių naikinimo pradžia yra žiemkenčių purškimas herbicidais rudenį. Purškama simazinu po sėjos 0,25—0,3 kg į ha veiklios medžiagos. Jokių būdų negalima naudoti ventiliatorinių purkštuvų, kad tie patys ploteliai nebūtų nupurškiami po du kartus.

Šiemet akivaizdžiai įsitikiname, kad ten, kur iš rudens nepanaudotas simazinas, kviečių pasėliuose būna ramunės. Pavasarį džiaugėms Staškūniškio tarybinio ūkio kviečių pasėliais. Visame 360 ha plote kviečiai buvo tankūs, po pa-

vasarinio nupurškimo švarūs — buvo apmirusios ir ramunės. Tačiau visai kitas vaizdas derliaus nuėmimo metu: ramunės nustelbė javus. Ir aišku, tokius kviečius buvo sunku pjauti kombainininkams, tuo pačiu jie nedavė laukiamo derliaus. Iš klaidų visada mokomasi. Šį rudenį visus kviečių pasėlius staškūniškiai žada apdoroti simazinu.

Tų ūkių specialistai, kurie pradeda naikinti žiemkenčiuose piktžolės rudenį, įsitikino šios priemonės akivaizdžią naudą. Beje, tuo pačiu ramunės išnaikinamos ne tik žiemkenčiuose, bet ir daugiametėse žolėse, kurios bus įštos į žiemkenčius pavasarį. Kviečių apdorojimo herbicidais problema yra labai opi, nes rugsėjo mėnesį, kaip niekada, sunku išsiversiti su technika. Tačiau ūkių vadovai, inžinerinės tarnybos turi rasti išeitį ir padaryti viską, kad žiemkenčiai būtų švarūs ir ateinančiais metais kombainininkams lengviau būtų juos kirsti.

V. Baranauskienė, agronomė

KOLEKTYVINIS DARBAS

2 psl. 1980, VIII, 30

Mokymo ir auklėjimo vienovė — dabarties reikalavimas

Šių metų rugsėjo pirmoji — svarbi galė bendrojo lavinimo mokyklų veikloje. Pedagogų kolektyvai praktiškai jau pradeda vienuoliktąjį penkmetį. Kokle svarbiausi poslinkiai liaudies švietimo srityje įvyko per dešimtąjį penkmetį, kokios naujų mokslo metų naujovės, kaip mokyklų ruošiasi sukurti TSKP XXVI suvažiavimą? Apie tai ELTOS korespondentė prašymu pasakoja Lietuvos TSR švietimo ministro pavaduotojas, Socialistinio Darbo Didvyris V. SPURGA.

Dešimtas penkmetis Tarybų Lietuvos liaudies švietimo darbuotojams visų pirma reikšmingas visuotinio vidurinio mokslo rezultatais. Jau keleri metai praktiškai visi moksleiviai, baigę aštuonias klases, viena ar kita forma toliau siekia vidurinio mokslo. Vien šiais metais brandos atestatus gavo daugiau kaip 56 tūkstančiai vaikų ir merginų. Iš jų net 24 tūkstančiai jaunųjų gamybininkų.

Prieš metus Lietuvos KP Centro Komitetas ir respublikos Ministrų Taryba numatė plačią moksleivių mokymo, komunistinio auklėjimo ir profesinio orientavimo kokybės gerinimo aštuonmetės mokyklose programą. Ją įgyvendinant, kai kas jau nuveikta. Aštuonias klases šiemet laiku baigė apie 96 procentus moksleivių. Tačiau kiekviename mieste ir rajone, kiekvienoje mokykloje būtina nuodugniai išnagrinėti ant-ramečiavimo, kėlimo į aukštesnę klasę atidėjimo prie-

žastis. Pedagogų pareiga — pasiekti, kad praktiškai visi moksleiviai laiku užbaigtų aštuonmetės mokyklą.

Dar ne visur deramai rūpinamasi moksleivių, ypač atėjusių iš kaimo aštuonmetinių mokyklų, adaptavimusi vidurinių mokyklų devintoje klasėje, pirmuose technikumų ir profesinių technikos mokyklų kursuose. Labai svarbu visokeriopai plėsti šių mokyklų bendradarbiavimą, užtikrinti sklandų mokymo ir auklėjimo perimamumą.

Sešiametiams vaikams, nelankančioms darželių, prieš kelerius metus respublikoje pradėtos steigti mokyklų parengiamosios klasės. Liaudies švietimo skyriai, mokyklų vadovai turi išanalizuoti sukaupią patirtį, toliau plėsti ir tobulinti šį darbą. Tačiau darželiai ir toliau liks pagrindiniais vaikų ruošėjais mokyklai. Dabar juos lanko beveik 40 procentų ikimokyklinio amžiaus vaikų. Vadinas, labai svarbu plėsti ikimokyklinių vaikų įstaigų tinklą, ypač kaime, kur tik kas dešimtas mažylis lanko vaikų darželį.

Vadovaujantis TSKP Centro Komiteto ir TSRS Ministrų Tarybos nutarimu „Dėl bendrojo lavinimo mokyklų moksleivių mokymo, auklėjimo ir jų ruošimo darbiui tolesnio tobulinimo“, parengtas ir vienuoliktajame penkmetyje bus įgyvendinamas naujas mokymo planas. Pereinant prie jo, naujaisiais mokslo metais visose devintoje ir vienuoliktose klasėse žymiai daugiau valandų skiriama darbiniam mokymui. Mokyti rusų kalbos pradėsima pirmoje klasėje, o užsienio kalbų — ketvirtoje. Nuo

šeštos klasės moksleiviai mokysis fizikos, kad aštuonmetėje mokykloje gautų daugiau šio dalyko žinių. Aštuon-toje klasėje jie išeis mechanikos kursą, ir tuo būdu galės sėkmingiau mokyti profesinėse technikos ar specialiose vidurinėse mokyklose.

Sparti mokslo ir technikos pažanga reikalauja veiksmingiau naudoti šiuolaikinius mokymo metodus. Tam didelių galimybių teikia kabinetinė sistema. Per pastarąjį dešimtmetį pastatyta daug naujų mokyklų ir priestatų su šiuolaikiniais mokymo kabinetais, kur dabar mokosi maždaug kas antras moksleivis. Kabinetinė sistema praktiškai jau pritaikyta visose vidurinėse ir daugumoje aštuonmetinių mokyklų.

Komunistų partija ir Tarybinė vyriausybė iškėlė bendrojo lavinimo mokyklai didesnę svarbą uždavini — pasiekti, kad visuomenei naudingas darbas taptų gyvybiniu jauno žmogaus poreikiu, jo dvasinio formavimosi pagrindu. Įvairiomis sustiprinto darbinio mokymo formomis praėjusiais mokslo metais buvo apimta maždaug du trečdaliai devintų-vienoliktų klasių moksleivių, o šiais mokslo metais — visi. Gerą darbinio mokymo mokyklą jaunimas išėina vasarą darbo ir poilsio stovyklose, gamybinuose susivienijimuose ir brigadose.

Tačiau reikia pripažinti, kad sustiprinto darbinio mokymo ir profesinio orientavimo rezultatai kol kas nedžiugina. Anai bendrojo lavinimo mokyklai su sustiprintu darbinio mokymo pernai baigė 11 tūkstančių abiturientų, absoliuti jų daugu-

ma įgijo vienos ar kitos specialybės kvalifikaciją. Tačiau šių abiturientų įsidarbinimo vidurkis beveik ne didesnis negu apskritai respublikoje. Tobulindami jaunimo darbinį mokymą ir profesinį orientavimą, švietimo darbuotojai laukia didesnės žemės ūkio, pramonės bei statybos įmonių vadovų bei visuomeninių organizacijų paramos.

Dešimtajame penkmetyje iš esmės pagerėjo dirbančiojo jaunimo mokymas. Siemet vakarinės (pamaininės) ir neakivaizdinės vidurinės mokyklos išleido 200-tūkstantį abiturientą. Pusė šių jaunųjų gamybininkų vidurinį mokslo baigė šio penkmečio metais. Už gerą dirbančiojo jaunimo mokymo organizavimą Tarybų Lietuvai septintą kartą iš eilės paskirta VPSCT, VLKJS CK ir TSRS švietimo ministerijos pereinamoji raudonoji vėliava, apdovanotos kelios mokyklos, kolūkiai, pramonės įmonės. Dabar svarbu įtvirtinti šiuos laimėjimus, pasiekti, kad naujaisiais mokslo metais mokyti visi 16–29 metų dirbantys jaunuoliai, neturintys vidurinio išsilavinimo.

Rugpjūčio pabaigoje miestuose ir rajonuose įvyko bendrojo lavinimo, profesinių technikos ir specialiųjų vidurinių mokyklų pedagogų konferencijos. Jose visapusiškai apsvaistyta, kaip deramai sukurti TSKP XXVI suvažiavimą, numatytos konkrečios priemonės toliau tobulinti jauniosios kartos mokymą ir komunistinį auklėjimą. 1980–1981 mokslo metais pedagogų laukia dideli ir atsakingi darbai. (ELTA)

Gera! pasiruošę, sutiksime naujuosius...

Naujųjų mokslo metų išvakarėse mūsų laikraščio korespondentė R. Bražienė paprašė Anykščių rajono liaudies švietimo skyriaus vedėją Vytautą Pluką atsakyti į kelis klausimus.

KORESPONDENTĖ: Kuo ypatingi šie naujieji mokslo metai rajono pedagogams?

V. PLUKAS: Kaip ir visos respublikos darbo žmonės, taip ir mūsų rajono pedagogams šie mokslo metai reikšmingi tuo, kad jie — baigiamieji dešimtojo penkmečio metai ir apims naujo penkmečio, kuriam didingus uždavinius nubrėš įvyksiantis TSKP XXVI suvažiavimas, pradžią. Teisėtai galime pasidžiaugti, kad šiame penkmetyje įgyvendinome privalomą visuotinį vidurinį mokymą.

Išskirtina šių mokslo metų ypatybė ta, jog dirbsime pagal naujus mokymo planus. Šiais mokslo metais I–III klasių moksleiviams įvedamas privalomas saugaus eismo kursas.

KORESPONDENTĖ: Kaip žinome, šiais mokslo metais Anykščiuose svingingai moksleiviams duris atvers trečioji vidurinė mokykla. Prašome papasakoti plačiau apie šio naujo statinio reikšmę.

V. PLUKAS: Trečiojoje vidurinėje mokykloje galės mokyti apie 1280 moksleivių. Tai šiuolaikinė, tipinė mokykla. Kabinetai įrengti pagal paskutinį technikos žodį, moksleiviams skirta erdvi sporto salė. Šios naujos mokyklos svarbiausia reikšmė — nebereikės miesto ir aplinkinių vietovių moksleiviams mokytis dviem pamainomis. Vykdamas šios mokyklos statybos baigiamuosius darbus, daug pastangų įdėjo talkininkavę J. Biliūno, Anykščių II-osios vidurinių mokyklų moksleiviai, studentų statybinis būrys, moksleivių tėvai, visų miesto organizacijų darbuotojai.

KORESPONDENTĖ: Ar visos rajono mokyklos tinkamai pasiruošusios sutinka naujuosius mokslo metus?

V. PLUKAS: Vos spėja mokyklose nutilti paskutinis skambutis, ištuštėja klasės, jau prasideda pasiruošimas naujiesiems mokslo metams: atliekami patalpų remonto darbai, tvarkoma, gražinama

mokyklų aplinka. Gražiai susitvarkę naujuosius mokslo metus sutinka J. Biliūno, Anykščių II-osios, Skiemonių, Debeikių, Svėdasų vidurinių mokyklų kolektyvai. Beje, svėdasiečiai šiais mokslo metais gauna raktus naujam erdviam mokyklos priestatui su sporto sale. Gerai pasitvarkę šiuos mokslo metus sutinka ir eilė aštuonmetių bei pradinėjų mokyklų, kaip antai Užuožerių, Andrioniškio, Zališios, Pašilių, Dvarelių.

KORESPONDENTĖ: Idomu, ką moksleiviai veikė vasaros atostogų metu?

V. PLUKAS: Beveik visi rajono moksleiviai, o jų yra apie 6.840, buvo užimti, įtraukti į aktyvią darbinę veiklą. Rajone veikė 14 darbo ir poilsio stovyklų, 19 gamybinių būrių, dviejose girininkijose trūšė 290 moksleivių. Daug moksleivių išsėję žemės ūkio darbuotojų profsąjungos organizuotoje stovykloje Anykščiuose.

KORESPONDENTĖ: Kaip rajono pedagogai, ruošdamiesi naujiems mokslo metams, kėlė savo kvalifikaciją?

V. PLUKAS: Sutinkant šiuos mokslo metus, 105 rajono mokytojai pakėlė savo kvalifikaciją kursuose. Per šį penkmetį kvalifikacijos kėlimo kursuose pabuvojo visi mokytojai, kuriems reikėjo pagal planus pakelti kvalifikaciją.

KORESPONDENTĖ: Kokie norėtumėte palinkėti šiais mokslo metais rajono pedagogams?

V. PLUKAS: Tegul kūriniai ieškojimai, gražios iniciatyvos, stipri sveikata ir asmeninė laimė ženkliną kiekvieno mokytojo kelią, tegul nė vienas jų nestokoja ištvermės ir entuziazmo. Tegul jų perduodamos žinios lyg brandus grūdą sudygta moksleivių širdyse.

Arodo, tai buvo prieš dešimt metų, o vakar... Juk viską ji taip gyvai prisimena: mokytojų rudens pasitarimus, pilną salę pedagogų. Daugumos jų rankose — gėlių puokštės. Jos skirtos jiems, jauniems mokytojams. Vyresnieji dovanojo jas atvykusiems dirbti į Anykščių rajoną. Jau tapo tradicija — mokytojai savo jaunus draugus ir išsinešančius į užtarnautą poilsį pasitinka ir palydi gėlėmis. Graži, gera tradicija.

Štai jau ir jos, Jogintos Sešketės, Vilniaus VPI auklėtinės rankose gvyu gėlių puokštės... Ji jau priimta į rajoną, į savos. Viešintų vidurinės mokyklos, pedagogų būrį. Ir kokie keisti jausmai užvaldė sielą ir širdį! Rodos, tik dabar, tą akimirka, ji suprato ir galutinai įsikino, kad ji — mokytoja. O juk nuo pat vaikystės svajojo ja būti! Ta profesija ją viliojo, traukė, kaip tamsią naktį šviesa lange. Ir štai dabar tai jau ne svajonė, ne ieškojimas, ne kelio rinkimasis, o... pradžia. Savarankiško gyvenimo, mokytojos darbo pradžia. Cia, Viešintose, ji turės dėstyti biologiją, chemiją... Gal todėl tą, prieš dešimt metų mokykloje su-tiktąjį rugsėjį, ji taip gyvai prisimena, šiandien. Ir toji pradžia teikia jėgų, ryžto įveikiant sunkumus, bėdas, negandas, kurių žmogaus darbe, gyvenimo kelyje visada buvo, yra ir bus. Juk kiekvienam iš mūsų reikia ką tai įveikti, ką tai nugalėti — ligą, gyvenimišką sunkumą, statų ir sunkų tamokslę, drovumą, nesėkmių juostą... Gyvenimas —

nuolatinis kažko tai įveikimas.

Praėję dešimt metų... Ir šiandien Joginta Gromakovienė jau nebe jauna specialiste, o visų gerbiama Viešintų vidurinės mokyklos direktoriaus pavaduotoja mokyto ir auklėjimo reikalams. Šiandien ji apie savo mokyklos mokytojus ir mo-

Bet kaip ji užsitarnauti — gerą vardą?

Ir vėl grįžtame į tą pirmąjį jaunos mokytojos rugsėjį. Tada ji tyliai paklausė save: „Vardan ko aš imuosi to darbo?“. Juk net ir drąsa, jėga, vyriškas vi-sada įgauna prasmę tik šalia to klausimo. Pirmiausia, ji atėjo, norėdama gero vaikams ir savo darbo drau-

žvelgti į žmogaus sielą, moka pastebėti ir vertinti jos grožį. Ir kai ji pasakė: „Aš niekam nelinkiu nieko blogo. Nežinau, kaip tai daroma. Nemoku“, — skambėjo taip tikrai ir natūraliai, kaip pavasarį sprosta pumpurai, pražysta gėlės...

Labiausiai ir visada mes pirmoje eilėje gerbiame tą, kurio siekiami nukreipti kolektyvo reikalams, geranoriškumo kitam. Cia ir yra kartinis dorovinio vertinimo akmuo. Juk vertinamas ne tiek noras, kiek mokėjimas būti naudingam.

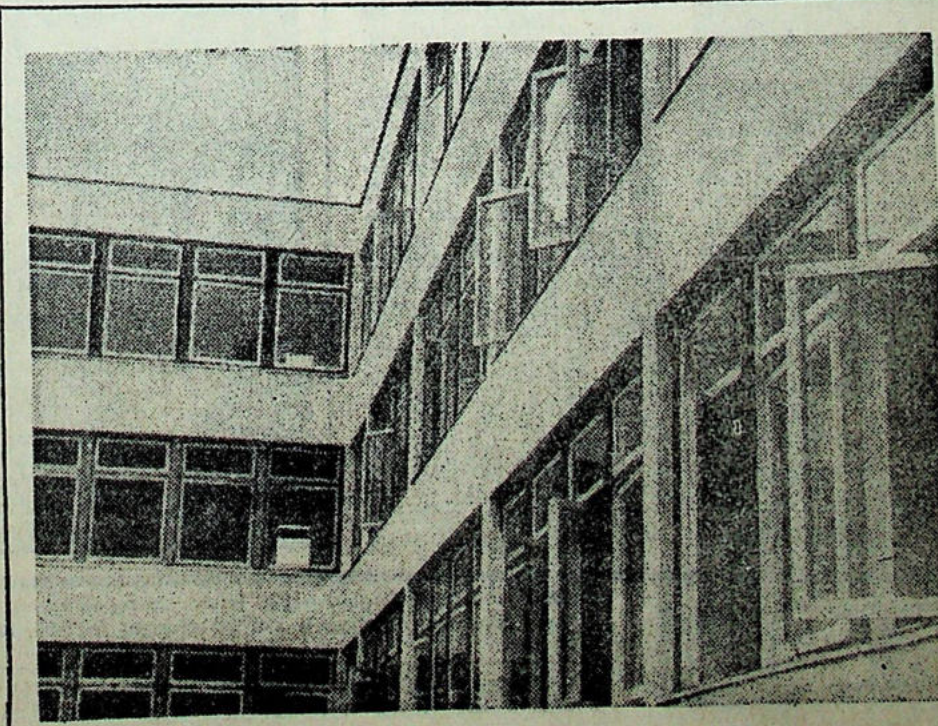
nukelta 4 pusl.

kinius kalba, kaip protinga motina apie savo vaikus: su dideliu dėmesiu, meile ir susirūpinimu apie kiekvieną. Gali pasakyti ir prisiminti mažiausius kiekvieno charakterio skirtumus. Išvardinti teigiamus bruožus, kurie padeda dirbti, burti kolektyvą. Gali paminėti ir neigiamus, kurie varžo, stabdo, kausto, trukdo... Tik ji ne operuoja, ne kaltina. Tragedija, kai žmogus sustoja, kai įsitikina, kad jis jau viską padarė, pasiekė. Tada su skausmu širdy pavaduotoja pagalvoja: „Kas neauklėja pats savęs, tas negali auklėti kitų“. Teisinga mintis! Tuomet noromis imi galvoti: toks direktoriaus pavaduotojas negali nedaryti įtakos savo mokyklos kolektyvui, mokytojams, mokiniams, visuomenei. Ja norisi pasitikėti, klausyti jos ir klausyti. Juk kolektyvas tiki jos žmogiškosiomis savybėmis, myli ją ir gerbia.

O juk šilo mes visi norime — sąmoningai ir nesąmoningai. Noras įtvirtinti save tarp žmonių, užtarnauti pripažinimą, įrodyti, kad tu moki mylėti gerį, grožį, gyvenimą — būdingas bruožas kiekvienam žmogui.

gams. Atėjo giliai įsitikinti, kad gerumu galima daug daugiau padaryti ir pasiekti, negu nuolat suraukta kaktą, įtemptas nervais, barimu, nepasitenkinimu. Kartais jai ir dabar kai kas „priekeičtauja“, kad pavaduotoja „pergera“. Ne paslaptis, kad dar yra vadovų, kurie, jausdami savo didesnės ar mažesnės užimamos kėdės „teisę“, neįsigilinę, neišsiaiškinę, nesi-varžydami ima ant kito šaukti ir „baimę varyti“ — tvarkyti, auklėti. Man atrodo, kad tuo siekiama tik vieno — kaip greičiau viską atstumti nuo savęs. Nesiminti nei reikalų tvarkyti, nei mokyti, nei auklėti. Juk auklėti, ar padėti kitam — tai pirmiausia suprasti. O ką suprasime šaukdamas? Juk baimė ir baisumas galima išauklėti tik baimę ir baisumą. Neapykanta gimdo tik neapykantą. O gerumu ir protu galima išauklėti protą ir gerumą.

Visa Jogintos Gromakovienės išvaizda, švelnūs veido bruožai, lyg nenuoramos berniuko nelabai paklusnūs tamsūs plaukai, gero linkint, truputį liūdnas žvilgsnis nuteikia atviram pokalbiui, dėmesijai. Todėl ji moka pa-

Sutuško Anykščių III-os vidurinės mokyklos langai.

J. Junevičiaus nuotr.

GERAS VARDAS

GERAS VARDAS

atkelto iš 3 pusl.

Su kokia meile ir kartu liūdesiu ji dabar prisimena savo mažuosius ketvirtokus. Tą pirmąjį rugsėjį ji tapo jų auklėtoja. Ir vedė juos iki dešimtos: per sudėtingus paauklystės metus į neramią jaunystę. Ir kai ją paskyrė direktoriaus pavaduotoja, tai visų sunkiausia buvo skirtis su vaikais. Vis galvojo, ką ji veiks be jų, be jų rūpestių, be jų svajonių, be jų laimėjimų, be jų nesėkmių, be jų siekimų. Juk tai buvo ir jos gyvenimas, lyg jos vaikystės ir jaunystės pakartojimas. Juk mokytojas išauga iš meilės vaikams. Mokytojas visada gyvena lyg dviejuose pasauliuose: vaikystėje ir suaugusiųjų. Ir tame, ir tame. Tai būtina. Tai labai sunku ir sudėtinga. Kasdien. Metai iš metų. Kol tu mokytojas. Ir abu tie pasauliai mokytojai Jogintai Gramakovienei vienodai artimi ir brangūs. Gal todėl pirmuosius penkerius metus ji tiek daug rūpinosi ir padėjo mokyklos pirminei komjaunimo organizacijai.

Bet ji jau pavaduotoja... Pradžioje vėl nežino nuo ko pradėti. Buvo mokytoja — jos paprastumas, nuoširdumas visiems patiko, padėjo bendrauti. O dabar? Dabar to maža — reikia mokėti vadovauti, organizuoti. Ne tik pačiai kovoti su trūkumais, aplaidumu, bet ir kitiems neleisti klumti į inertiškumo liūną. Ji — žmogus atsakingas, reiklus, be galo darbštus. Ji dabar ir iš kitų to paties laukia. Dabar labiausiai vertina tuos žmones, kurie savo darbą išmano, žino, ką daro, ko siekia. Moka atsakyti ir laiku susitvarkyti. Kurie nebijo imtis spresti sunkius ir sudėtingus klausimus. Tų, kurie sunkumus stengiasi ant kitų pečių užkrauti, atvirai nemėgsta. Ir dar — ji dabar jau skirto žmones į dvi grupes: vieną eina saulėta gatvės puse. Tai žmonės, matantys grožį, gerį, džiaugsmą, rydianą. Kiti eina tamsta gatvės puse — tai abejingi gyvenimui, draugui, gerui, grožiui žmonės. O juk mokytojas pašauktas nešti gyvenimo ugnį ir šviesą į vaikų širdis, dalinti žmonėms gyvenimo prasmės supratimą šviesą. Šviesą gerio. Šviesą tiesos. Draugystės ir pagarbos vienas kitam šviesą... Ir kiekvienas mokytojas, jos supratimų, turi eiti saulėta gatvės puse. Juk kiekvienam žmogui yra sava kibirkštis, kuri gali uždegti laimės ir tiesos židinį.

Joginta Gramakovienė yra gerbiama ir mylima už tai, kad ji visada pradėta darbą stengiasi užbaigti iki galo. Moka savo siekimus ir užsibrėžtą tikslą realizuoti. Juk kiekvieną darbą galima paversti kūryba, jei žmogus ne už atlyginimą „atidirba“, o stengiasi praplėsti savo profesines galimybes. Tada kasdien gimsta ne vienas mažas atradimas, kuris darbą paverčia džiaugsmu, laime.

Nėbūna pamokų, kurių negalima būtų geriau praveisti, — sako pavaduotoja pati. — Nėra galimybių lubų. Yra rydiena, kuri turi būti geresnė, talentinges-

nė, negu vakarykštė diena. Tai bendras dėsniš visiems. Jis neleidžia atsipalaiduoti, nurimti, sustoti.

Juk tai gili tiesa. Antra vertus, toks darbas ne tik turi siaurą profesionalią reikšmę. Ne vienam kyla mintis: „O aš ar negalėčiau taip?“. Taip ir formuojasi ne tik įsakymu paskirtas vadovas, o svarbiausia — geras žmogus, nuoširdus vyresnis draugas. Tam dar padeda ir įsivartojimas to, kad šalia tavęs dirba ne mažiau, talentingi žmonės — F. Staikūnienė, A. Varnienė, B. Zvirblis ir kt. Tai visada palaiko, suteikia jėgų.

Kas skatina? Kur tas gaisrus šaltinis? Ir mokytoja Joginta Gramakovienė nusišypso giedrai ir atvirai:

— Man visų geriausias — tėtis mano. Stengiuosi taip dirbti ir gyventi, kad jam nebūtų skaudu. Juk mes, vaikai, sugrįžę į tėviškę, skubame į jo rankomis išaugintą liepą, beržų ir net... karklų alėjas. Jis visus bėdas, negandas, nesėkmes įveikia šypsodamasis. O jų užteko jo gyvenime.

— O kas jis? — Eilinis kolūketis. Dabar jau pensininkas. Bet vis dar toks pat rūpestingas. Ir svarbiausia — juo visada galima pasitikėti ir tikėti. Jis mums visiems septyniems vaikams geriausias draugas ir natarėjas.

O mama — tai darbštumas! Mes jį niekada nepamirštame. Aš jį tėviškės visada skubu su džiaugsmu. Juk čia, toje žemėje, mano pasaulio pradžia. Mano nustebimo ir charakterio pradžia. Čia pirmosios ašaros, pirmos bėdos, pirmas perskaitytas žodis... Čia, Bajorų pradinėje mokykloje (Rokiškio rajonas), kartu su raudonu pionierišku kaklaraiščiu į mano širdį atėjo žodžio ir darbo atsakomybė...

Ar nepelnytai vyresnieji dukters akvose taip aukštai vertinami? Ir dar: galimybė didžiulius savo tėvų ir motina — ar ne pats vertingiausias turtas iš visų, ką galime mes duoti savo vaikams? O meilė tėviškės kalneliams ir kloniams! Ar ji nieko nesako apie žmogaus sielą? Ar nenurodo, kam plauka širdis ir dirba rankos?

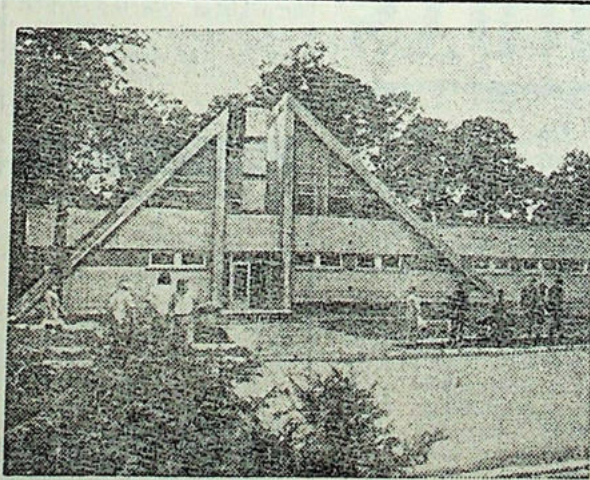
Mokytojas turi savo pasaulį, kurį jis gerai pažįsta ir kurį atveria vaikams, suaugusiems — visiems. Jos, pavaduotojos, pasaulis įdomus, turtingas. O svarbiausia — žmogiškas. Ji su didele pagarba žiūri ir į vaiko pasaulį, nors kartais jame dar ir viskas sumaišyta: žaidimai ir tikrovė, dabartis ir rydienos svajonė. Ji žino, kad „vaikiški augimo sunkumai“ turi didelės įtakos vaiko ateičiai, jo tolimam gyvenimui. Tai pirmieji žingsniai į laimę. Iš čia ir jos meilė vaikų maksimalizmui — audringam, staigiam, be šešėlių skiriant gerį nuo blogio. Ji rūpinasi, kaip išsaugoti tas lautrias sielas, kad nepaskandintų jų dar gyvas gyvenimo purvas. Reikia, kad vaikams gyvenimas pavyktų. Tam reikia gailėti nei tėvams, nei mokytojams jėgų. Juk menininkas nepavykusį paveikslą gali išmesti, rašytojas — netinkamos knygos neišleisti. Nepavykusį išauklėti vaiką

nepaslėpsi ir neišmes. Todėl pati dažnai susimąsto, kaip reikia mylėti, išmintingai mylėti, kad išauklėtum vaiką. Kaip išsaugoti jų vaikystę? Juk be šviesios, be visoje savo pilnumoje pragyventos vaikystės sužalotas visas žmogaus gyvenimas?

Didelė atsakomybė ir pastovi meilė savo darbui atvedė Jogintą Gramakovienę prie tokio savo profesijos ir savo, mokytojos, darbo ir vaidmens supratimo. Ir gimsta netikėtai mintis, kad tikrojo mokytojo darbas — tai gili meilė žmogui, žmogui. O meilėje kol visko neatidavei — nieko nedavei.

...Trumpomis poilsio valandėlėmis, per atostogas, mokytojos Jogintos Gramakovienės mėgstamiausias užsiėmimas — tai, išvykos, kelionės, naujų knygų skaitymas ir maionus pasivaikščiojimai su dukrele Laura po gražias Viešintų apylinkes. Juk tos vietos, kur tu aukoji savo širdį, visada mielos ir brangios. Tokiomis akimirkomis ji moko savo dukrą ne tik pastebėti gamtos harmonijos grožį, bet svarbiausia — pamilti paprastus ir darbščius kaimo žmones, kurie arią, sėja, augina duoną, tiesia keliuos, stato namus, paminklus...

Kuo gi vertinti pragyventus metus? Nauda? Sutaupytų pinigų suma? Sugebėjimu būti naudingam? Kaip įvertinti tuos pirmuosius jaunos mokytojos dešimt darbo metų? Bet juk žmonės, jų sugebėjimai nevienodi. Ir tik praktiška naudoti matuoti žmogaus nueitą gyvenimo tarpą negalima. Bet yra teisingas matas — tai sąmoningas ir aktyvus žmogaus santykis su gyvenimu: kaip žmogus eikvoja savo gyvenimo laiką. Kaip jis atsako į klausimus: „Kam aš gyvenu? Ko noriu iš gyvenimo? Ką noriu ir gali duoti žmonėms? Kam gimiau?“. Jei žmogus pradeda kelti tuos kankinančius klausimus, jis tampa vis reiklesnis sau... Ir Joginta Gramakovienė kitam visada gali atleisti mažas silpnības ir klaidas, o sau niekada. Ji su džiaugsmu pasakoja (ne apie save, nemėgsta apie sa-

GARDINO SRITIS. Bresto srities Voronecko kolūkyje atiduota eksploatuoti Buities namai. Tai ne pirmas naujas pastatas kolūkyje. Vien tik praėjusiais metais kapitalinėms statyboms čia buvo panaudota daugiau kaip milijonas rublių. Kolūkių darbo žmonės pastaraisiais metais gavo 110 naujų butų, buvo pastatyti Kultūros namai, vidurinė ir muzikos mokykla, vaikų darželis-lopšelis. Pradėjo veikti poliklinika ir ligoninė. NUOTRAUKE: kolūkių Buities namai. A. Perechodos (TASS-o) nuotr.

ve), kaip vaikai ieško ir randa savyje jėgų atsikratyti to, kas dirbtina, formalu, nereikalinga. Kaip ieško ir randa savyje drąsos nepaklusti chuliganams, kurie stipresni už juos, kaip jie kovoja su savo vaikišku egoizmu, dvasios silpnumu, pavydu, savanaudiškumu... Bet tai ir jos sielos nerimas, darbas. Tai jos dešimties metų darbo dailė. Rezultatas. Prasmingas. Geras. Juk ji duoda ne tik vaikams, bet ir visiems, kas su ja darbe kartu ar šiaip bendrauja vieną — ilgesį geresnio gyvenimo! Gyvenimo tiesos ir teisingumo. Ar tai maža? Kiek širdžių per dešimt metų išeidami iš mokyklos išsinešė tą nuostabią ilgesį? Juk tas geresnio gyvenimo ilgesys gimdo ir ugdo sugebėjimą likti žmogumi visada.

Pagaliau mokytojos Jogintos Gramakovienės paklausiau:

— Ką dabar laikote svarbiausiu mokytojo darbu?

— Matau, kaip jos veidu perbėgo neramios mintys, gili mintis: Ir:

— Nuėjo negrįžtamai laikas, kai įsitikinimų pagrindą sudarė aklas tikėjimas. Dabar atėjo laikas, kai įsitikinimus turi suformuoti žinios, mintys, darbas, sava gyvenimiškoji patirtis. Tai laikas sunkus mokytojams, auklėtojams. Naujose sąlygose gyvenimas reikalauja iš mūsų naujos kokybės: ne tik vidinio įsitikinimo, bet ir sugebėjimo savarankiškai galvoti, galvoti garbingai, drąsiai, atvirai, todėl, kad mažiausias melas gimdo baisias ir klaidingas klaidas gyvenime... Išmokyti savarankiškai galvoti, mąstyti, atsakyti — tai labai sunku. Bet kito kelio nėra.

Prabėgo dešimt metų. Bet ir dabar mokytoja Joginta Gramakovienė ištikima jaunystės principui — viską daryti iš karto. Visada žvali, pasitempusi, greitai. Lengvą jos eiseną visi pažįsta iš tolo...

Džiugu, kad rajono mokytojų šeimoje išaugo puiki ir gera pedagogė, nuoširdus, gyvenimą mylintis žmogus.

Stanislava Vazbutienė
Anykščių rajono liaudies švietimo skyriaus metodinio kabineto vedėja,
LTSR nusipelnusi mokytoja

Daugėja auksinių vestuvių

Anykščių civilinės metrikacijos skyriuje šiemet dar nebuvo tokio šeštadienio, kaip praėjus. Iškilmingai susituokė 15 jaunų porų, o kaip pavyzdys ilgo ir darbaus gyvenimo santuokoje įvyko dvejų auksinės vestuvės. Penkiasdešimt metų taikoje ir meilėje išgyvenę, vaikų, anūkių ir kitų artimųjų akivaizdoje antrą kartą iškilmingai sumainė tiek metų garbingai nešiotus vestuvinius žiedus Emilija ir Juozas Slyžiai iš Elmininkų bandymų stoties eksperimentinio ūkio Dubiško kaimo, Paulina ir Petras Kanapekai, K. Štaro kolūkio kolūkiečiai, Nakonių kaimo gyventojai.

Iškilmingo ceremonialo metu skyriaus vedėja B. Slyžienė ir rajono liaudies deputatų atstovas V. Grigalavičius jiems įteikė naujus sutuoktųjų liudijimus, specialiuose aplankuose jubiliejinės santuokos aktus. Už namų šilumą, už gerus pamokymus didžiosios pagarbos ir meilės žodžiais išreiškė dėkingumą vaikams, anūkams, giminėms.

Sutuoktiniai apjuosiami puošniomis juostomis, jiems įteikiamos jubiliejinės laz-

dos, jiems skamba Mendelsono vestuvinis maršas.

— Kas jus labiausiai siejo visą ilgą gyvenimą šeimose? — užkalbinau Emiliją ir Juozą Slyžius, kai jie su visa vestuvine palyda jau ruošėsi palikti metrikacijos skyrių.

— Bendri rūpesčiai, bendras darbas, vaikai, na, ir visą gyvenimą nemažėjantis noras užsitarnauti vienas kito pagarbą, — kalbėjo Emilija.

Į klausimą, ką norėtų palinkėti jaunuoms šeimoms, atsakė Juozas:

— Norėčiau jaunuos susituokusioms poroms palinkėti, kad taip gyventų, kaip mes: meilę, pagarbą, nebijotų sunkumų, darbo, rūpestingai augintų vaikus.

Zmonės, sugebėję 50 metų išsaugoti šeimos darnumą ir tvirtumą, verti pagarbos. Slyžių auksinės vestuvės šiemet ketvirtos Anykščių civilinės metrikacijos skyriuje. Dabar tvarkomi dokumentai dar trims tokioms vestuvėms, kurios įvyks rugsėjo mėnesį. Reikėtų, kad šių tradicijų puoselėjimui daugiau dėmesio skirtų žmonės, įstaiigos, organizacijos, ūkiai.

V. Dikščiūnė

UŽSIENYJE

● Egipto prezidentas Sadatas davė nurodymą padidinti centrinei žvalgybos valdybai pradėti transliuoti iš Kairo radio stoties specialias laidas Iranui. Naujos programos tikslas — perduoti ir skleisti melagingą ir priešišką informaciją, siekiant suklaidinti Irano visuomenę ir pakirsti Islamo revoliucijos iškovojojus.

● Tarptautinės darbo organizacijos biuletenyje paskelbti duomenys rodo, kad Vakarų šalyse nesibaigia infliacija, brangsta pragyvenimas. „Rekordas“ priklauso

Latvijos TSR Bauskės rajono kolūkis „Uzvara“ superka nestandartinius obuolius. Kaina pagal susitarimą. Esant reikalui, aprūpinama transportu.

Kreiptis: Bauskė, telefonai 5-63-49 arba 5-62-22. Pirmininkas

Reikalinga

Anykščių sviesto gamyklai skubiai reikalingi šių specialybių darbininkai: elektrikai, vairuotojai, energetinio baro meistras, kūrėjas, gamybos darbininkai. Direktorius

JANINAI DUBRIENAI ir ANTANUI BARANAUSKUI
Nuširdžiai Jus užjaučiame dėl brangaus žmogaus — mamytės mirties. Surdegio kolūkio valdyba

Nuširdžiai užjaučiame JANINĄ DUBRIENĄ, mirusį jos mylimai mamytėi. Bendradarbiai

Redaktorius
ST. VINCIONAS

Gyventojų žiniai

Anykščių kuro kontora laisvai prekiauja durpių pusbruketėmis. Vienos tonos kaina 7,50 rub. Administracija

Alantos tarybinis ūkis-technikumas tęsia mokslinių priemonių į zootechnikos ir augalų apsaugos agronomijos specialybes.

Priimami moksleiviai su aštuonmečiu ir viduriniu išsilavinimu. Kreiptis: Molėtų rajonas, Alanta, telefonas 5-81-36.

Direktorius

234930 Anykščiai, Sagalovo 29. Telefonai: redaktoriaus 5-14-74, red. pavaduotojo 5-18-46, skelbimų skyriaus ir ats. sekretoriaus 5-12-58, laiškų ir žemės ūkio skyrių 5-14-83

«Коллективнис дарбас» («Коллективный труд») — орган Аникийского районного комитета КП Литвы и Аникийского районного Совета народных депутатов (на литовском языке)

* Rinko Panevėžio spaustuovės Anykščių skyrius, Pergalės 36. Spaudė Ukmergės spaustuovė, J. Janonio 31. Spausdinama rotacine mašina. Indeksas 87262.

Išleista antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais pusės „Pravdos“ formato. Tir. 11.239 Užsak. Nr. 1381